

FRA-sajtóközlemény

Bécs/Brüsszel, 2015. június 2.

A munkaerő-kizsákmányolás súlyos formáival szemben zéró toleranciára van szükség – állítja egy FRA-tanulmány

A fogyasztók gyakran nincsenek tisztában azzal, hogy az általuk elfogyasztott ételt, vagy az általuk viselt ruhákat előállító emberek olyan feltételek között dolgoznak, amelyek kimerítik a súlyos munkaerő-kizsákmányolás fogalmát. Az EU Alapjogi Ügynökségének (FRA) egyik legújabb jelentése szerint míg az EU jogszabályai tiltják a súlyos munkaerő-kizsákmányolás bizonyos formáit, az EU-n belül mozgó, vagy az EU-ba érkező migráns munkavállalók ki vannak téve ennek a kockázatnak. Ennek ellenére a migráns munkavállalók különösen kizsákmányoló munkafeltételekkel történő foglalkoztatásának vétségéért egyes uniós tagállamokban legfeljebb kevesebb mint két év büntetés jár, amely nem tükrözi az alapjogokat ilyen esetben ért sérelem súlyosságát.

„Elfogadhatatlan azon munkavállalók kizsákmányolása, akiket gazdasági és társadalmi körülményeik kényszerítenek arra, hogy elfogadják a kifizetés nélküli munkakörülményeket – mondja a FRA ideiglenes igazgatója, [Constantinos Manolopoulos](#). – Ez egy folyamatosan fennálló probléma, amelyre sürgősen megoldást kell találnunk. Az uniós tagállamoknak nagyobb erőfeszítést kell tenniük a munkaerő-kizsákmányolás súlyos formáival szembeni zéró tolerancia légkörének előmozdítása érdekében, és lépéseket kell tenniük a helyzet hatékonyabb ellenőrzése és az elkövetők szankcionálása érdekében.”

A FRA új jelentése a hasonló típusúak közül az első, amely átfogóan feltárja az EU-n belül mozgó vagy az EU-ba érkező munkavállalókat érintő munkaerő-kizsákmányolás valamennyi büntetendő formáját. Az eredmények azt mutatják, hogy a munkaerő-kizsákmányolás számos iparágban elterjedt, különösen a mezőgazdaságban, az építőiparban, a szálloda- és vendéglátóiparban, a háztartási alkalmazásban és a gyárban, és az is kiderül belőlük, hogy kicsi a kockázata annak, hogy az elkövetőket büntetőeljárás alá vonják, vagy kompenzálniuk kelljen az áldozatoknak. Ez a helyzet nemcsak maguknak az áldozatoknak árt, hanem széles körben aláássa a munkaügyi normákat is.

Míg kizsákmányolt munkavállalókkal különböző földrajzi területeken és a gazdaság különböző ágazataiban találkozunk, sok mindenben osztoznak: többek között a rendkívül alacsony – esetenként óránként csak 1 eurós vagy még alacsonyabb – bérekben, a 12 vagy több órás munkanapokban és a heti hat vagy akár hét napos munkahétben is. A jelenlegi széles körű büntetlenséghez nagyban hozzájárul, hogy az áldozatok nem tesznek bejelentést, mert vagy nem áll módjukban, vagy a munkahelyük elvesztése iránti félelem miatt nem mernek így tenni.

A FRA a jelentésben a helyzet javítását célzó javaslatokkal is él, többek között az alábbiakkal:

- Az EU tagállamainak átfogó, hatékony és kellő forrásokkal rendelkező munkahely-ellenőrzési rendszereket kell biztosítaniuk.
- Annak érdekében, hogy javuljon a súlyos munkaerő-kizsákmányolási esetek kivizsgálásának hatékonysága, szoros kapcsolatot kell kialakítani a rendőrség, az ügyészség és az ellenőrző hatóságok, például a munkaügyi felügyelők, a támogató szolgáltatások és a munkaadói szövetségek között, határokon átnyúló kontextusban is.

- Az áldozatok igazságszolgáltatáshoz való hozzáférését javítani kell, pl. oly módon, hogy a munkavállalás szerinti uniós országba való megérkezésük előtt és után is tudatosítják bennük, milyen jogaik vannak.
- A nemzeti hatóságoknak el kell nyerniük az érintettek bizalmát, és olyan biztonságot és védeltséget jelentő légkört kell teremteniük, amely arra ösztönzi a kizsákmányolt munkavállalókat, hogy bejelentsék tapasztalataikat; mindemellett a munkaügyi felügyeleteknek és a rendőrségnek még szorosabban együtt kell működniük, hogy előfordulásuk esetén azonosítani tudják a munkaerő-kizsákmányolás súlyos eseteit.
- Mind a magánvállalatoknak, mind a nemzeti hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy nem támogatják a munkaerő-kizsákmányolást azzal, hogy abban részt vevő – vagy érintett vállalkozásokat alvállalkozóként foglalkoztató – vállalatokkal szerződnek.
- A fogyasztókat tájékoztatni kell azon kockázatokról, hogy egy számukra felajánlott termék vagy szolgáltatás súlyos munkaerő-kizsákmányolás révén jött létre; ennek eszköze lehet a munkavállalói jogokat tiszteletben tartó vállalkozások termékeinek tanúsítási vagy egyéb jelölési rendszerének bevezetése.

A teljes cikk az alábbi sajtócsomagban érhető el:

[Súlyos munkaerő-kizsákmányolás](#)

A FRA kapcsolódó témájú publikációi az alábbi linkeken érhetők el:

[Victims of crime in the EU: the extent and nature of support for victims](#) (report)

[Fundamental rights at Europe's southern sea borders](#) (report)

[Migrants in an irregular situation employed in domestic work: Fundamental rights challenges for the European Union and its Member States](#) (report)

[Criminalisation of migrants in an irregular situation](#) (paper)

[Legal entry channels to the EU](#) (paper)

További információ az alábbi elérhetőségeken kérhető: media@fra.europa.eu

Telefon: +43 1 580 30 642

Megjegyzések a szerkesztőknek:

- A jelentés alapjául szolgáló terepkutatást az EU 21 országában végezték, míg a súlyos munkaerő-kizsákmányolás jogi és intézményi kereteivel kapcsolatos kutatást az EU mind a 28 tagállamában lefolytatták.
- A FRA összesen 616 szakértői interjút készített a munkaerő-kizsákmányolás témájában érintett szakmai csoportok, többek között munkaügyi felügyeletek, a rendőrség, bírák, munkavállalói és munkaadói képviselők, nemzeti szakpolitikai szakértők és munkaközvetítő irodák munkatársainak bevonásával.
- A jelentés elkészítéséhez áldozatokkal nem készültek interjúk. A FRA azonban hamarosan megkezdte a projekt nyomán követésével kapcsolatos munkát, amely során olyan munkavállalókat is meginterjúvolnak, akik megtapasztalták, vagy ki vannak téve az EU-n belüli munkaerő-kizsákmányolás kockázatának.
- Az FRA feladata, hogy tudásalapú tanácsadást nyújtson az uniós és nemzeti döntéshozóknak, ezáltal hozzájáruljon az alapjogokkal kapcsolatos célzott és információn alapuló szakpolitikák előmozdításához.